

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuliile nepublicate nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 4 Martiu, 1896.

Se urmăzează cu mare însuflețire pregătirile pentru serbările milleniului în toate direcțiunile.

Nici școlile nu au rămas nemobilizate în afacerea acesta. Ministrul de culte a luat măsuri, ca iubileului se i se dea importanța cuveaită în școlile medii, și și în școlile populare.

Spre acest scop s'au trimis ordinațiuni și s'au dat tuturor organelor școlare și s'au dat și un plan cum au să urmeze serbările.

Am aprețiat la timpul seu măsurile guvernului și în ce privește serbările în școlile medii.

Ne-am esprima vederile noastre ca români în fața serbarei, căreia i se dă caracterul unei serbări de rasă.

Noi nu avem motive să ne bucurăm de starea actuală a lucrurilor în statul nostru.

Și nu avem în special să ne bucurăm de starea afacerilor noastre școlare.

Statul nostru ca stat de drept ar trebui se spriginască instrucțiunea publică din singurul motiv al scopului ei nobil, și dacă bisericile sacrifică din al lor pentru scopuri școlare, statul ar trebui se dea tot sucursul moral bisericilor.

La noi nu e așa

La noi instrucțiunea publică este numai mijloc, scopul este idea fișă a curentului actual: magiarisarea.

Acosta se urmărește pe față de deci de ani.

S'a început cu anul 1875 când s'a adus legea pentru pensionarea învățătorilor, și bisericilor române nu li s'a dat drept se susțină al lor fond propriu de pensuni.

S'a continuat apoi în anul 1879 când s'a introdus limba magiară ca limbă obligată în școlile populare; în 1883, când s'a adus legea pentru școlile medii, care dispune, ca în cei doi ani din urmă limba magiară să se propună în însași limba magiară ca limbă de propunere, și care opresce pe profesori de a se cualifica la universități străine; de a se cualifica la universități străine, care a creat specială disciplinare pentru învățătorii dela școlile confesionale, și în cele din urmă tocmai acum în ajunul milleniului ni se pune în vedere schimbarea actualei legi de instrucțiune.

La schimbarea acestei legi va fi cu doesebită atențiune guvernul la compunerea manualelor de școle în școlile confesionale, și la înăsprirea dispozițiunilor în ce privește disciplinarea învățătorilor.

Pentru aceste măsuri în cele școlare poporul român nu pôte îmbrăca haină de serbătoare, pentru asemenea părinți nu putem fi entuziasmați, nu putem nici sălta nici cânta în strune și în organe.

Va fi doră mai bună și mai dulce față acest stat în curentul actual față cu biserică în sens propriu! Dômne feresce.

Nu numai biserică noastră în special, dară în general toate bisericile crestine s'au indignat de modul cum actualul curent așa numit liberal a adus legile politice-bisericesti și cum le esecută organele statului.

Dacă n'am avé alte dureri, apoi faptul, că în ajunul milleniului s'a luat statului caracterul de stat creștin, ar trebui să fie destul motiv, ca noi se nu serbăm asemenea cu cei ce au adus acele stări de lucruri.

Noi însă avem și alte motive de a nu fi mulțămiți cu sôrtea, care s'a creat bisericiei noastre.

Multe am răbdat în special noi românii ortodoesi. Intrăgă viața noastră biserice. Durerile din trecut însă sunt mici față cu grijile, cari ni le facem în fața viitoriului de tot posomorit.

Prin legile cele nouă s'a băgat un element strein periculos între preoțime și între poporul credincios, și tare ne temem că în lucrul magiarisării, care s'a intenționat cu legea cea nouă la poporul român, în care ați e forte tare simțul de rasă în locul magiarisării intenționate dîcem, se va în cuiba irreligiositatea, și acesta apoi va fi neferice și pentru noi și pentru stat.

Ni se spune, că unele bisericile din patria noastră în zelul lor de a se arăta patriotice vor arangia serbări speciale naționale, că se vor arangia cununii bisericesti cu toate datinele populare obicinuite la asemenea veselii, ca ochii spectatorilor se admită fericirea respectivului popor, și mulțămirea cu starea de ați a lucrurilor.

Se o facă, noi nu o vom face.

Noi ne vom pune pe cap cenușă, și vom plânge starea de ați a lucrurilor, pe cari le considerăm de ruine și pentru noi și pentru statul nostru.

Revista politică.

Proiectul deus în camera unguerescă, Vințul de jos-Sibiu-Turnu-Roșu constă din trei paragrafi scurți, în cari guvernul e împuternicit, a-i da acestei linii o subvenție de stat de 3,700,000 floreni. În esposeul motivelor se face amintire, că în sensul art. 1 și de contractului, înarticulatul prin art. de lege 40 din 1891, cu România, Ungaria este obligată, cel mai târziu în șese ani după ratificarea contractului să clădiască liniile de legătură peste pasul dela Ghismeș și Turnu-Roșu, și că acest termen espiră la 17 Novembre 1897. Liniia la podul de peste Olt până la granița țării e de 17 Kilometrii, liniia Sibiu-Vințul de jos 82.3 Kilometrii de lungă; Capitalul de clădire a celei dintâi e de 2 milioane floreni, a celei de pe urmă de 5,400,000 floreni, astfel că vine pe kilometru cam 74,522 fl. Subvenția de stat e jumătate din capital.

* * *

Toate știrile din Berlia conșună într'aceea, cărevieră curții germane și a cerurilor guvernamentale cu ministrul austro-ungar de esterne contele Goluchowski, este plină de încredere, și că abstragând dela înaltul ordin, care i s'a dat ministrului, se observă diferite semne despre considerarea, care i se dă, considerarea, care se referă și la poziția, dar și la persoana lui. Că politica jôcă un rol mai mare în convenirea ministrului cu cercurile normative din Berlia, se înțelege de sine și s'a manifestat și prin faptul,

că ambasadorul german, contele Eulenburg a fost present la rendez-vous-ul diplomatic din Berlia. Dar ori și ce bănuială sau temere, că vor ieși din conferința dela Berlia schimbări marcante în direcțiunea politice sau în gruparea statelor europene, a fost dela început, din capul locului escluse. Direcțiunea politice germane și austro-ungare în cestă internațională e atât de escelentă, încât nici un curent, ori cât de turbulent va fi el, nu o pôte abate din drumul ei. Precum este de tare întemeiată poziția triplei alianțe în gruparea statelor europene, așa rămâne neschimbată și poziția Italiei în sinul de sentiment și de cavalerism, cari ce-i drept, că nu sunt chemate să jôce în politică un rol decisiv, ei aprecieri de tot practice și treze politice conduce la conclusia, că un eșec momentan al Italiei nu pôte influința pentru ei cu tripla alianță. Dar și în altă direcțiune nu se astéptă nimenea la schimbări, ci cel mult o reîntôrcere la poziții probate, cum le-au avut mai nainte. Noi ne gândim, când dîcem acestea, la relațiunea cu Anglia și înregistrăm cu satisfacție expresiunea foilor din Londra, că declarațiile din Reichstag ale cavalerului de Marschall cu privire la politica flotei imperiului german, a fost foarte bine primite în Londra, și că au fost primite din partea lordului Sulisbury ca un semn, că Germania e gata. să ajungă la o înțelegere cu Anglia.

Dacă pelângă acesta se mai constată și o ameliorare în relațiunile triplei alianțe cu Rusia, cum s'au esprima de curând foile din Germania, atunci intențiunile pacifice ale triplei alianțe, prin acesta se promovéză și mai tare. Inse opinia publică din Rusia nu se presă convertește așa ușor într'o direcțiune mai favorabilă triplei alianțe. Nu este în tot casul consult, de a se da cineva în acest punct de vedere unor speranțe esagerate. Fie-care număr din foile rusesci nu spune, că dispoziția în Rusia e încă tot plină de dușmănie contra triplei alianțe. Se înțelege de sine, că catastrofa Italiei, întru cât permit cele mai îndrăznețe argumente, e esplotată, ca să-i dîcă odată pentru totdeuna triplei alianțe, că e mórta. În acest ton sunt scriși articoliile din toate foile rusesci. „Nowosti” nu pregetă să dascălescă pe acel vechiu jurnal german, care pledéză acum pentru o apropiere de Rusia, dîcându-i, că prea târziu s'a gândit, și că Rusia n'are nici un motiv, să schimbe prietenia probată cu Austro-Ungaria și Germania. Poziția Rusiei este acum atât de avantajioasă, încât ea nu se va întôrce la combinațiile politice de mai înainte, a căror nepracticabilitate s'a dovedit prin esperiență. Italiei nu-i va mai rămânea altă cale, decât să se reîntôrce la prietenia tradițională cu Franția, simpatiile pentru Germania și așa i-au adus ei numai pagube. Și chiar și Austro-Ungaria, după regularea cestii bulgare, nu mai pôte avea nici un interes pentru existența și mai

departe a triplei alianțe. În fine vor trebui, să se alieze și Franția cu Rusia și atunci rămâne Germania de totului tot izolată. „Nowosti” e destul de modestă, când recunoște, că nu se vor întâmpla toate întocmai așa, precum le-a profetizat, susține însă cu totă positivitatea, că tripla alianță își trăiesce acum zilele de pe urmă. Cât de adeseori au publicat „Nowosti” și alte foi rusesci mórtea triplei alianțe, și cât de puternică? Cu toate la un loc nu s'a dovedit altceva, decât că opinia publică în Rusia nu doresce nimic mai cu nerăbdare decât să-i dea triplei alianțe lovitura de mórte. Dar și acesta nu e lucru nou.

Astfel apreciază „Pester Lloyd” din incidentul călătoriei contelei Goluchowski la Berlia situația actuală a politice europene.

Regina Angliei, Victoria i-a făcut în Sâmbăta trecută o vizită împăratului Francisc Iosif în Cimiez la Nizza. Acestă curtosie probéză cel mult vechia prietenie, care a fost tradițională între Austria și Anglia. Mai mult nu pôte să însemneze această întâlnire, pentru că nu e nici o ansă, care ar putea justifica bănuiala, că are alt scop și nu o salutare personală și cordială.

„Italie” din Roma publică o conversație interesantă cu o persoană, care stă foarte aprôpe de noul prim-ministrul, marchizul di Rudini asupra întrebării, dacă Italia va închini în Rusia pace. Marchizul di Rudini nu e nici decum un om nehotărît, totuși mai întâi trebuie să se orienteze asupra situației, înainte de a-și stabili programul seu de acțiune. Un războiu în totă forma e posibil, dar nu e probabil, pentru că di Rudini nu e pentru pace, oracă o pôte pe lângă condiții onorabile. Dacă însă acesta nu va fi cu putință, va continua atunci di Rudini nenorocitul războiu; are însă timp să se gândescă până în Novembre, ca să aducă apoi un conclus. Într'aceea se va studia posibilitatea războiului cu Abisudia și posibilitatea războiului, ceea ce până acum s'a negligat. Ômenii s'au înșelat pe sine, și și Crispi, ca și ministrul de războiu au fost pôte victimele iluziunilor lor. Regele a fost cel d'întâiu, care a condamnat sistemul de războiu de până acum. În decursul verei Rudini, dacă nu va fi posibil, să încheie pace, se va gândi asupra întrebării, ce costă războiul și ce avantaje pôte avea el pentru Italia, și apoi va lua hotărârile trebuincioase. În acest sens vor fi și declarațiile, cari le face ați prim-ministrul în camera italiană.

Étă, cum se esprima si „Nord-deutsche Allgemeine Zeitung” — fôia oficiasă din imperiul german despre noul guvern al Italiei. Diarul german scôte la ivélă înțelegerea, care există în guvern cu privire la o administrație care pôte deștră și la o crucetă care pôte deștră și la o amintere cu privire la politica africană, că Rudini a fost totdeuna contra largirii granițelor din Erythraa, înse ce a fost necesar pentru apărarea onorei armatei a aprobat. Situațiunea din Erythraa

Ad. Nr. pp. 152-896 [29] 8-3

Nr. 105/1896 [31] 3-3

CONCURS.

Concurs repetit. In sensul ordinului Venerabilului Consistoriu archidiececan dto 19 Decembre a. tr. Nr. 8778 Bis. prin acesta se escrie concurs nou pentru intregirea postului de paroch din comuna Apahida cu filia Pusta St. Mielăus, cu termen de 15 zile dela prima publicare in "Telegraful Român".

Emolumentele impreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 490 fl. 81 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, au as asterne suplicele de concurs, instruite conform normelor in vigoare, subsemnatului oficiu pana la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. in contelegere cu comitetul parochial.

Clusiu, 20 Februarie 1896.

Tuliu Roşescu, protopresbiter.

Pentru ocuparea a două posturi de capelani in parochiile de clasa a doua din comuna Tilişca, protopresbiteratul Seliştei, lângă parochii: Ioan Iosof şi Petru Iuga, prin acesta se escrie concurs pe baza resoluţiunii consistoriale din 6 Iunie 1895 Nr. 3635 B. cu termen de 30 de zile dela prima publicare in "Telegraful Român".

Venitele impreunate cu aceste posturi sunt jumătate din dotaţiunea parochială de clasa a doua.

Reflectanţii la aceste posturi se-şi înainteză cererile lor concursuale, instruite conform legilor in vigoare, subsemnatului oficiu in termenul deschis.

Selişte, 22 Februarie, 1896.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Seliştei in contelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dr. Nicolae Maier, protopresbiter.

„Furnica“, cassă de economii societate pe acţiuni în Făgăraş.

Convocare

Domnii acţionari ai „Cassei de economii „Furnica“, societate pe acţiuni“, se invită prin acesta în virtutea §. 16 al statutelor societăţii la

a XII-a adunare generală ordinară,

care se va ţine la Făgăraş, Miercuri, în 8 Aprilie 1896 st. n. înainte de amăzi la 10 ore în localul societăţii.

Obiectele:

- 1. Raportul anual al direcţiunii, bilanţul anului 1895 şi raportul comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realizat conform bilanţului.
3. Ficsarea preţului marcelor de prezenţă, pentru direcţiune şi pentru comisarul de fi.
4. Alegerea, conform §§. 30 şi 57 din statute a 2 membrii în consiliul direcţiunii în locul celor eşiţi.
5. Eventuale propuneri făcute în sensul §. 27 lit. g. din statute.

Domnii acţionari, cari în sensul §§. 17, 18 şi 19 din statutele societăţii voesc a participa în persoană sau prin plenipotenţi, sunt rugaţi a-şi depune la cassa societăţii sau la institutul de credit şi de economii „Albina“ în Sibiu, acţiunile lor şi eventual doveşile de plenipotenţă cel mult până în 7 Aprilie 1896 st. n.

Făgăraş, în 22 Faur 1896.

Direcţiunea.

[35] 1-1

Bilanţul pro anul 1895 a cassei de economii societate pe acţiuni „Furnica“ în Făgăraş.

Contul bilanţului.

Table with columns for Active and Pasive, listing various financial items like Cassa in număr, Credite cambiale, and Capital social.

Contul profitului şi perderilor.

Table with columns for Debit and Credit, listing items like Interese, Spese, Contribuţiune, and Amortisare.

Făgăraş, în 31 Decembre 1895.

Basilii Raţiu m. p., preşedinte.

Ioan Dejenariu m. p., comptabil.

Iuliu Dan m. p., membru al direcţiunii.

Basilii Stanciu m. p., membru al direcţiunii.

Ioan Turcu m. p., membru al direcţiunii.

Nicolau Cosgaria m. p., membru al direcţiunii.

Demetriu Chişerianu m. p., membru al direcţiunii.

Subsemnatul comitet am examinat bilanţul şi contul present şi confronându-le cu registrele principale şi auxiliare ale societăţii fiindte în bună regulă le-am găsit în consonanţă cu aceleaşi şi esact.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Gregoriu Negrea m. p.

Gerasim Grama m. p.

Iosif Lissai m. p.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1895.

Large table with multiple columns showing train schedules for routes like Budapesta - Predeal, Budapesta - Arad - Teiuş, and others, including train numbers and times.

Nota: Orelle însemnate în stânga s'afinilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orelle de răpote